

Проект GIZ :
Підтримка сталого виробництва та використання біомаси в Україні

Семінар "Доступ до ринку біопалива ЄС: Як відповідати критеріям сталості ЄС для біомаси"

Готель Рів'єра на Подолі, Київ– 23 лютого 2012

Звіт з семінару

23 лютого 2012 року GIZ у співпраці з Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) та за підтримки AgriEvent було проведено семінар з сертифікації сталості біомаси у контексті Директиви ЄС з відновлювальних джерел енергії (Директива 2009/28). Близько 40 ключових представників бізнес-сектору, уряду та інших інституцій розглянули досвід, проаналізували переваги та перепони сертифікації сталості в Україні.

Метою семінару було

- ⇒ прояснити вимоги ЄС щодо сталого виробництва та сертифікації біомаси;
- ⇒ надати найновішу інформацію стосовно відповідних регуляторних процесів у Європейському Союзі;
- ⇒ сприяти обміну досвідом з питань сталого виробництва та сертифікації біомаси;
- ⇒ проаналізували основні проблеми при проходженні сертифікації для українських виробників та трейдерів та обговорили можливі варіанти їх вирішення.

Мартіна Гаєблер, координатор проекту GIZ, в своїй презентації навела огляд критеріїв сталості Директиви та використання схем сертифікації, як інструменту для підтвердження відповідності цим критеріям. Олег Нів'євський та Юлія Огаренко з ІЕД проінформували учасників семінару про те, що більшість вимог ДВДЕ фактично представлені в українському законодавстві. Однак, контроль за виконанням національного законодавства часто є досить слабким. Габріель Бланк з представництва ЄС в Україні представив загальні рамки енергетичної політики ЄС та проінформував про наслідки нещодавнього приєднання України до Європейської енергетичної спільноти.

Представники Shell International, Дружби-Нової, Kernel Trade та SGS поділилися своїм досвідом та очікуваннями стосовно сертифікації. Енді Джент з Shell International підкреслив важливість врахування у схемах сертифікації всіх аспектів сталості, а саме - екологічних, соціальних та економічних критеріїв. Представник Дружби-Нової розповів про інвестиції, здійснені компанією у сучасні технології точного землеробства, що зробило можливим легке виконання вимог сертифікації. Олексій Зюков, провідний аудитор SGS, ознайомив аудиторію з різними перепонами, з якими стикаються компанії, що проходять сертифікацію, та проблемами, з якими стикаються аудитори. Перед трейдерами постали ринкові проблеми, оскільки поточні ціни на сертифікований матеріал є недостатньо високими, щоб стимулювати їхніх постачальників для проходження сертифікації. Володимир Лапа з Українського клубу аграрного бізнесу підкреслив важливість тематики для українських виробників. Віктор Тимощук з Міністерства аграрної політики та продовольства оголосив про те, що уряд невдовзі опублікує стратегію з розвитку відновлювальних джерел енергії в Україні.

Під час інтерактивної роботи в групах учасники семінару визначили та обговорили **основні проблеми для впровадження сертифікації сталості в Україні**, зокрема:

- ⇒ **Є необхідним надання інформації стосовно критеріїв сертифікації сталості для фермерських господарств, а також стосовно вартості та переваг сертифікації.**

- ⇒ **Необхідна реєстрація земель та електронний земельний кадастр.** Сільськогосподарські виробники мають підтвердити відповідними документами, що їх земля належала до сільськогосподарського користування станом на січень 2008 року, або те, що ця земля не належала до однієї з категорії земель, зазначеної в Директиві. Досить часто фермерські господарства не мають необхідної документації і аудитор важко перевірити, наскільки достовірною є наявна інформація.
- ⇒ **Документація операційних процедур часто відбувається неналежним чином.** Компанії не надають необхідну документацію стосовно їхніх операційних процедур. Водночас, аудитор не має достатньо засобів для перевірки інформації, наданої компанією.
- ⇒ **Нестача чітких рекомендацій стосовно вимог сталості та адаптації цих вимог до українського контексту.** Досить часто з сертифікаційних вимог не зрозуміло, яка саме документація є необхідною для підтвердження відповідності. Вимоги часто не відображають українські реалії, оскільки вони стосуються глобальних стандартів, а не є специфічними для України.
- ⇒ **Поганий контроль за дотриманням національного законодавства.** Багато вимог сертифікаційних схем вже представлено в національному законодавстві. Однак, контроль за виконанням національного законодавства є недостатнім.
- ⇒ **Має бути здійснений чіткий розподіл функцій та обов'язків на державному рівні в галузі біоенергетики.**
- ⇒ **Недостатня ясність вимог в різних країнах-членах ЄС та різний ступінь впровадження ДВДЕ.** Існує певна плутанина між різними вимогами країн-членів ЄС та процедурою впровадження ДВДЕ. Оскільки кожна країна-член ЄС має свої власні правила та темп впровадження ДВДЕ, компаніям дуже складно оцінити вимоги ринку.
- ⇒ **Необхідне чітке визначення деяких термінів ДВДЕ.** Деякі терміни визначені не досить чітко, напр., визначення побічних продуктів та відходів.

Було також обговорено можливість впровадження в Україні власної сертифікаційної схеми. Водночас, учасники висловили їхнє занепокоєння стосовно того, що на ринку вже представлена **велика кількість сертифікаційних схем** і конкуренція між схемами призводить до негативних наслідків для виробників. Однак, деякі схеми сертифікації працюють у напрямку гармонізації та співпраці (напр. обопільне визнання), і очікується, що ці зусилля активізуються у найближчому майбутньому.

Під час спеціального тренінгу, учасникам було представлено тематику **розрахунків викидів парникових газів** від виробництва біоенергії. Кейс Квант з NLAgency представив інструмент для розрахунку викидів парникових газів BioGrace, що дозволяє компаніям розраховувати викиди парникових газів з використанням фактичних даних. Учасникам було надано можливість для розрахунку викидів парникових газів від їхніх виробничих процесів.

З метою продовження роботи над результатами цієї зустрічі, **у квітні буде організовано наступний семінар у Львові.** Семінар надасть можливість ознайомитися з практичним досвідом сертифікованих фермерських господарств, та обговорити вирішення основних проблем, таких, як документація та землекористування. Проведення наступного семінару заплановане в Одесі у липні.

Семінари є частиною проекту "Підтримка сталого виробництва та використання біомаси в Україні", що фінансується GIZ. Щоб отримати інформацію про нашу діяльність, будь ласка, відвідайте сторінку проекту (http://www.ier.com.ua/en/biomass_project/), або звертайтеся за контактами:

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Martina Gaebler
 martina.gaebler@giz.de
 Phone: +49 61 96 79 -6501
 Postfach 5180
 65726 Eschborn, Germany

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД)

Юлія Огаренко
 ogarenko@ier.kiev.ua
 тел: +38 (044) 4584850
 вул. Рейтарська 8/5-А,
 Київ, 01034, Україна